Rev Zilinskas
Lithuanian Church.

KATALIKAS.

Sanvaitinis Laikrasztis paszvenstas reikalams Lietuvių-Katalikų Amerikoje.

No 18 | CHICAGO ILL. 2 d. Gegužio (May) 1901 m. | Metas III.

Sanvaitinis kalendorius.

GEGUŽIS (MAY) 1901 m.

2 K. Anastazo, Zygmonto.
3 P. Atradimas szv. Kryžiaus.
4 S. Florijono, Monikos.
5 N. Pijaus V, popiežiaus.
6 P. Jono Lateransko.
7 U. Domicelės panos.
8 S. Stanislovo vysk. ir kank.

Žinios isz pasaulės.

Philipinai.

Karė su philipinieczias nors jau ne teip smarkiai eina kaip kad ėjo, bet dar vis szen tai ten pasitaiko susirėmimai. Kapitonas McRae provincijoj Bulacan susirėmė su maisztininkais, kuriuos iszsklaidė paimdamas 5 į nelaisvę ir atimdamas 25 szaudykles. Provincijoj Albay philipinieczių generolas Belarmanro dar vis kovoja su 200 kareivių. Maisztininkų generolas Cailles liepė suszaudyt 8 paimtus į nelaisvę amerikiszkus kareivius 21 d. balandžio, t. y. tą dieną, kada amerikiecziai apsudiję nužudė pulkauninką Sancio, jo szefą ir senorą de la Sosą už dalyvumą maiszte. Generolas Cailles dabar randasi kalnuose Tayabas ant salos Luzon. Apsiszaukė jisai diktatorium ir Aguinaldo įpėdiniu. Kariausiąs lyg paskutinos. Seržantas Amerikiszkos kariumenės J. Aeston liko apsudytas ant dvieju netosi kalėjimą už vagystę provijantų departmente. Kareiviszkas sudas sudys teipgi artilerijos poruczninką W. Patterson už vagystę. Mat ir czia kas gali, skriaudžia prastą kareivį kaip ir kitose vieszpatystėse.

Chinai.

Paskutiniam laike Chinuose vėla didesnis triukszmas, nors nieko labai didelio neatsitiko. Ant užpraszymo Japonijos, kad ciecorius Kvang Su grįžtų į Pekiną su visa savo kariumene, ciecorius mandagiai atsakė, kad norėtų grįžti, bet negalįs to padaryti kol svetimos kariumenės užėmę jo sostapilę. Pakol Japonija iszmislijo naują propoziciją Pekine kilo ugnis, kuri visiszkai sunaikino palocius karalienės naszlės. Gyveno tame palociuj vadas suvienytų kariumenių Waldersee. Ugnis kilo teip staiga, kad szefas vokiszko sztabo drauge su savo szunim rado grabą liepsnose. Pagal Chinų įprotį ciecorius jų jokiu budu negal grįžt į savo sostapilę, nes neturėtų kur gyventi. Tuojaus po to vokiszkai-prancuziszka kariumenė nusidavė į žiemius, kur stovėjo gana skaitlingas Chinų garnizonas. Iki susirėmimo nedajėjo, nes Chinų generolas, ant paliepimo savo valdžios, prasitraukė. Maskolija tuom tarpu pagarsino svietui, kad chiniszki maisztininkai sugadino jiems 150 verstų geležinkelio Mandžurijoj ir nužudė geležinkelio sargus. Paskui Maskolija paskolino 400000 taelų vietiniam totoriszkam generolui dėl surengimo kariumenės apmalszinti anuos maisztininkus. Japonija gi nusprendė, kad pakol Chinuos vieszpataus szi dinastija, jokios rodos su jais nebus, nes jie aklai atsidavę Maskolijai. Reikia Chinų valdžią pavesti kitai dinastijai. Isz visko matyt, kad Chinuose vis tik daro vieni kitiems intrygas. Ciecoriszkas palocius turėjo but padegtas tyczia, kad sulaikyti ciecorių nuo sugrįžimo į Pekiną, nors Waldersee tą bėdą verczia tik ant neatsargumo savo kukoriaus. Maskolija vėla iszrauda pretensijas, kad tik nereiktų atsitraukti isz Mandžurijos.

Anglija.

Anglija per pereitą metą kasztų dėl vedimo kovos su burais turėjo 300 milijonų dolerių, t. y. kad karė Anglijai kasztuoja kuomet po milijoną dolerių kasdien. Ant apmokėjimo tų kasztų Anglija turės pasiskolinti pinigų ir iszmislyti budą įgijimo kasdien po milijoną dolerių iki užbaigimo kovos. Isz tos priežasties tuojaus kilo triukszmas. Atsirado matematikai, kurie tuojaus apskaitė, kad karė su burais kasztavo jau dusyk tiek, kaip Krymo karė su Maskolija, ir kad Anglija jau stovi ant nupuolimo kelio. Iki to bet dar toli. Paskola 300 milijonų yra nieknieknis; net ir teip biednos vieszpatystės kaip Maskolija kasdien tokią sumą gali gauti. Anglijoj vartojamų pinigų iszpuola po $300 ant galvos. Galvų yra suvisrz 30 milijonų, tai-gi Anglija dar vis liks turtingiausia vieszpatystė. Kad karė su burais daug kasztuoja, tai faktas, bet užtai kiekvienas anglas su pasididžiavimu giriasi, jog jo tėvynėj neina į kariumenę per nevalią, tarnauja tik liuosnoriai. Na, o žinoma, liuosnoriams reikia ir užmokėt už tarnystę.

Isz visur.

— Laike žemės drebėjimo Ryme Vatikane liko sugadytas vienas Rafaelio veikalas.

— Madrite, Ispanijoj, straikuoja strytkarių konduktoriai.

— Prie Rygos užsidegė Velvicho gazo refinerija ir nuo to baisi ugnis sudegino 9 artymus sodžius.

— Brazilijoj, provincijoj Maranhao, pakėlė maisztą indijonai, kurie nužudė jau 200 krikszczionių.

— Caras pasiraszė kad gr. L. Tolstoj turi but iszvarytas isz Maskolijos. Žmonės sąjauczia tam seneliui ir parodoj Peterburge ant jo paveikslo kabinėjo vainikus ir abelnai visi prie jo paveikslo teip ilgai stovėjo, kad policija iszgalvojo, kad Tolstojo paveikslas yra pavojinga laikyti ant parodos ir dėlto tuoj jį iszneszė.

— Peterburge atlankė carą Prancuzijos užrubežinių dalykų ministeris p. Delcasse. Sako, buk jis pribuvęs dėl apkalbėjimo su caru dalykų, lytinczųsi podraug Prancuzijos ir Maskolijos.

— Frankfurt, Vokietijoj. Varymo elektros namuose Griesheimo, szalia Frankfurto ekspliodavojo trys gariniai katilai. Garsas buvo baisus. Tuojaus liko atsiųsta kariumenė ir daug kareiviszkų gydytojų dėl suteikimo pagelbos sužeistiems laike katastrofos. Apie 200 žmonių liko užmuszti ekspliozijos.

— Bukareszte karaliaus palociuos sugriebė nakczia tulą Petrovą, kuris norėjo nužudyti Rumunijos karalių.

— Laikraszcziai pranesza, kad Bresci, užmuszėjas karaliaus Humberto, iszėjo isz proto isz priežasties baisių prispaudimų kalėjime.

— Monsignore Falconi atvyks į Washingtoną kaipo popiežiaus delegatas į vietą kardinolo Martinelli.

— Indijose buvo baisios vėtros ir lietus. Mieste Mandalay kuomet pusė namų liko sugadinta ir nustojo gyvasties daugelis žmonių.

— Vokietijos kaizėris yra baimėj. Isz Amerikos laivu „Hallee“ iszvažiavo anarchistas Romagnoli dėl jo nužudymo. Policija laukė laivo ir iszkrėtė jį visą, bet anarchisto nerado. Kur jis dingo, nieks nežino.

— 24 balandžio Ryme ir visoj pietinėj Italijoj davėsi jausti žemės drebėjimas.

— Austrijos valdžia projektuoja kasti kanalą, kuris sujungtų upes: Dunojų, Veltavą, Labą ir Vislą. Kasztuotų iszkasimas tokio kanalo 250 milijonų guldenų. Darbas prasidėtų 1904 m., o pasibaigti turėtų 1924 m.

— Persijos szachas pavojingai apsirgo.

— Philipinieczių komitetas Iszpanijoj priėmė rezoliuciją, kad kovą su amerikiecziais reik vesti iki paskutinos.

— Eina gandas, buk Maskolijos caras su cariene rengiasi keliauti į Angliją. Tulą laiką jis perleistų Londone ir Glasgow'e.

— Taganroge (Maskolijoj) pirmą Velykų dieną buvo keliamos dideles demonstracijos. Teippat ir Ekaterinoslave. Policija turėjo daug darbo numalszinti liaudį. Dabar ten ant trijų mėnesių uždarė visas karczemas, kad žmonės negalėtų pasigerti, nes valdžia visą bėdą už demonstracijas verczia ant degtinės.

Žinios isz Amerikos.

San Francisco, Cal. Pribuvo czia Suvienytų Valstijų ambasadorius isz Chinų E. H. Conger, o isz czia nusiduos į savo gimtinę Des Moines, Ia. Vieszėsiąs jis Suv. Valstijose 60 dienų, o po to grįž vėla į Chinus.

Dallas, Tex. Czionais nakczia sudegė didžiausias miesto namas „Opera House“. Blėdies liko padaryta ant 60.000 dol.

Shamokin, Pa. Anglekasyklose Fiedeera Antanas Manarik ir Antanas Szurakeviczius liko užgriuti anglių. Atkasė juodu negyvu.

Ludlow, Ill. Plėszikai dinamitu suardė kasą czionykszczio banko ir iszneszė $3.000.

New York. Ant 44 gatvės stato naują puikų hotelį, kuris kasztuosiąs pustreczio milijono dolerių.

Legisliaturoj valstijos Michigan perėjo bilius, uždraudžiantis pardavinėjimą ne tiktai papirosų, bet abelnai tabako ir net popierukių dėl darymo „bankrutkų“.

Union Town, Pa. 26 balandžio liko pakartas M. Hayes už nuszovimą savo pažįstamo Lowdone, kuris pavadino jį baidykle.

Natchez, Tenn. 25 balandžio liko pakartas murinas Johnson už nužudymą savo paczios.

Wilkes Barre, Pa. Straikas anglekasių „Prospect“ mainose užsibaigė. Laimėjo darbininkai, nes kompanija vėla priėmė į darbą atstatytus be jokios priežasties darbininkus.

Buffalo, N. Y. Apie 200 vaikų ir vyrų, dirbanczių czionykszcziose spaustuvėse kaipo pagelbeninkai sustraikavo, reikalaudami padidinimo mokesties nuo $8 ant $9 ant sąvaitės.

Portland, Me. Tulas F. Brainerd bedirbdamas dirbtuvėje staiga gavo sumaiszymą proto; iszsitraukė revolverį ir pradėjo szaudyti į darbininkus; pirmutinį nuszovė ant vietos, o tris mirtinai sužeidė. Atbėgo palycmonas, o nors beprotis ir jį paszovė, bet jis sugriebė Brainerd'ą ir atėmė nuo jo revolverį.

Warsaw, Ind. Viena visai sveika moteriszkė pagimdė karliuką; yra jisai tiktai 12 colių ilgio ir sveria 2 svaru. Karliukas yra visiszkai sveikas ir daktarai tvirtina, kad jis augsiąs.

Aurora, Ill. Anglekasyklose Rosebud anglys užgriuvo 5 darbininkus ant 100 pėdų po žeme.

Macon, Ga. Plėszikai įszoko į povaliai pro czia einantį expresinį trukį ir suriszę bagažinio vagono sargą, paėmė isz ten brangesnius daigtus ir iszszoko ir trukio.

Oshkosh, Wis. 40 žmonių maž daug pažeistų pernai laike exkursijos į Green Bay apskundė Chicago & Nortwestern geležinkelio kompaniją ant 250.000 dolerių.

New York. Czionykszczia policija rengia albumą fotografijų, „sziulerių“ loszime kazyrų. Toki albumai bus patalpinti salionuose kiekvieno plaukianczio skersai Atlantiką garlaivio. Priežasczia parengimo tokio albumo, yra tas, kad neseniai tulas daktaras Muir važiuodamas ant laivo praloszė 8000 dolerių.

Clayton, N. M. Czia liko pakartas Ketchum, žinomas žmogžudys po vardu „Black Jack“. Kariant galva nutruko nuo kuno.

San Francisco, Cal. Angliszkas garlaivis Dovenbyhall pribuvo czia atlikęs kelionę per vandenį isz Liverpoolio per 114 dienų.

Wyanera, Neb. Visa szeimyna Hickse nusinuodino užvalgę duonos, iszkeptos isz miltų, kuriuose buvo nuodai ant žiurkių.

Peru, Ind. Suaresztuoti liko trys žmonės, specijalistai padirbime 25 dolerinių ir 50 dolerinių. Jų namuose surado visus įrankius padirbimo pinigų ir daugelį padirbtų pinigų.

Dayton, O. Pasažierinis trukis geležinkelio Cincinnati, Hamitton & Dayton, Lim., einantis pietų linkon nupuolė nuo szynų. Liokomotyva, vienas tavorinis ir viens pasažierinis vagonas nusirito nuo kelio. Maszinistas ir peczkurys like užmuszti ant vietos, 10 keleivių sunkiai sužeista, o daugelis lengvai.

Springfield, Ill. 24 balandžio buvo perneszimas kuno Lincolno isz kapinyno į atnaujintą sklepą paminklo. Prie iszkilmės buvo gubernatorius Yates ir daugelis kitų augsztų urėdninkų.

Plainview, Neb. Czia sudegė 11 namų su sklodais visokių tavorų ir du namai dėl gyvenimo.

Eureka, Ill. Isz priežasties silpnų finansų miesto majoras, kasierius ir visi virszininkai apsiėmė pildyt savo urėdus be jokios algos.

Washington, D. C. Sunus Suvienytų Valstijų sekretoriaus Adelbertas Hay atsisakė nuo savo vietos konsulo Pretorijos Transvaaliuj. Ipėdinis jo dar nepaskirtas ir gal ilgą laiką ta vieta bus tuszczia.

Elberton, Ga. Pana R. Alexander gaudė žuvis upėj Savannah netoli namų kada ant jos užpuolė darbininkas murinas. Parėjus namon ji pasiskundė motinai, o neužilgo po to atėjo tas pats murinas ir siulėsi dirbti 6 mėnesius už dyką, kad tik jo neiszduotų. Tuom tarpu bet suėjo žmonės, kuriems apie tą atsitikimą jau buvo praneszta, paėmė muriną ir nulyncziavę įmetė į upę.

Vietines žinios.

76 m. senis White pora metų atgal apsivedė su 57 metų motere. Dabar bet-gi jiedu persitikrino, kad jų meilė atszalo, ir ilgiaus sugyventi nebegali. Sudžia Burke davė jiems rasztą, kad gali sau vėla gyventi skyrium pertraukus ryszį moterystės.

— P. Burke 60 metų senis iszėjo isz proto ir jį turėjo nugabenti į Dunnig beprotnamį. Ta nelaimė teip perėmė 57 metų ponią Burke, kad ir ji iszėjo isz proto ir dabar jau nugabenta į Elgin beprotnamį.

— R. Mack pasakė pribuvusiems nakczia ugnegesiams, kad paszaukė juos tiktai teip sau tycziomis. Sudžia Martin teip-gi tyczioms nusudijo jį ant 52 dienų į kalinį.

— Palycmonas Messenger liko teip sumusztas plėsziko Nelson, kad tuojaus ant rytojaus numirė ligonbutij.

— Laikraszcziai raszo apie stoką mokintojų ant Philipiniszkų salų. Kas norėtų važiuot užimti tas vietas, tegul atsiszaukia prie czionykszczių mokslainių superitendento. Mokestis nuo $75 iki $150 ant mėnesio. Kasztus kelionės apmokės valdžia.

— Nedėlijo, 5 d. gegužio bus teatras szv. Jurgio parapijinėj salėj. Teatrą losz lietuviszkos mokslainės vaikai. Kas nor linksmai perleist vakarą tenusiduoda ant jo.

— Nedėlioj Teatraliszka szv. Martino draugystė loszė teatrą po vardu: „Szventas Jurgis“. Yra tai veikalėlis isz gyvenimo szv. Jurgio laikuose Rymo ciecoriaus Deoklecijono. Szventas Jurgis buvęs pirma ciecoriaus ranka, kad szis pastarasis iszdavė ediktą mirczia nužudyti visus jo ciecorystėj katalikus, prisipažino ėsąs kataliku ir iszsižadėjo garbinti dievaiczius. Nuo tada prasidėjo kankinimas szv. Jurgio. Matant su kokiu nuolankumu Jurgis atlaiko kanczias, matant stebuklus, ciecorienė Alensrandra ir daugelis senatorių pameta garbinę balvonus, o įtiki i Kristų. Pagaliaus Deoklecijonas liepia nukirsti galvas szv. Jurgiui, Aleksandrai ir kitiems atsivertusiems prie tikro Dievo. Aktoriai atliko savo roles labai gerai. Komiszkai labai persistatė du velniukai Apollono bažnyczioje, kur atėjęs szv. Jurgis per maldą sutrupino dievaiczio Apollono stovylą. Žmonių susirinko diktas burys ir visi rankų plojimu iszreiszkė užsiganėdinimą. Garbė priguli p. Kadzievskiui, režisieieriui teatro, kuris nemažai darbo padeda surengdamas teatrus ir mokindamas aktorius.

Szis tas.

Viedniuj nuo 9 iki 14 balandžio buvo tarptautiszkas kongresas dėl apsvarstymo kokiu budu isznaikinti girtuoklystę. Ant kongreso suvažiavo daugybės žmonių visokių luomų ir isz visų szalių. Buvo vyskupai, kunigai, daktarai, mokslinczіai ir prasti darbininkai

Vokietija kaip galėdama stengiasi suvokietint visas užimtas szalis. Lenkiszką kalbą gvoltu varo isz Poznaniaus, nors iszvyti, drąsiai galima minti, neįstengs. Alzacijoj seniaus ir-gi platinosi vokiszka kalba. Dabar bet visai atbulai eina. Vokiecziai prisodino tarp prancuzų vokiszkų kolionistų su mieriu, kad tie pripratįs prancuzus prie vokiszkos kalbos. Stojosi-gi kitaip; daugelis vokiszkų kolionistų vietoj prancuzus pripratinti prie vokiszkos kalbos, pats pripratо prie prancuziszkos ir dabar jau namuose vartoja tiktai prancuziszką.

Kiek medžio sudarko ant brežukų (zapalkų), geriausiai pamatysime sulygindami: Duokim sau, kad Europoj kiekviena ypata ant dienos sudegina 7 brežukus, tai iszpuls, kad Europoje kasdien sudarko 2 milijardu, o per metus 730 milijardų brežukų. Brežukai tie, stėti paeiliui viens prie kito, padarytų szniurą 36½ milijardo metrų, kuriuom galima but apjuosti visą žemę 829 sykius, o isz tų 829 rinkių, sudėtų viena prie kitos pasidarytų juosta 1.65 metrų ploczio. Kadangi 6000 brežukų sveria vieną kilogramą, tai ant dienos susidarko medžio lygiai 300.000 kilogramų. O kadangi vienas metras medžio, naudojamo dėl brežukų, sveria 300 kilogramų, tad reikia 400.000 metrų medžio, sverianczio daugiaus kaip 100 milijonų kilogramų. Tai kiek medžio sudarko dėl brežukų tiktai vienoj Europoj! O kur dar kitos szalys.

Angliszkas laikrasztis „Daily Chronicle“ paduoda sekanczią žinią apie maskoliszkus liuosnorius, kovojanczius už Transvaaliaus liuosybę:

„Kada pribuvo maskoliszkas garnizonas, burai suteikė jiems arklius ir ginklus. Tuojaus į antrą dieną galima buvo sutikti maskolius karczemose, bet arklių jau netarėjo, nes apmainė juos ant gėrymų. Norėjo jie užstatyt ir szaudykles, bet karczemnykai jų nepriėmė. Maskoliai per nevalią paėmė farmerių arklius, duodami jiems vietoj pinigų korteles su paraszais: „arklį paimam, burai užmokės“ Burai nenorėdami pakelti lermo tulą laiką nieko nesakė maskoliams. Pagaliaus maskoliai atsisakė nuo kelių susirėmimų ir burų vadai priversti buvo padėkavoti maskoliams už pagelbą. Garnizonas buvo po komanda kapitono Ganeckio. Kapitonas, negaudamas rodos su savo kareiviais, iszgąsdintas jų grąsinimais, tyliai iszbėgo isz Transvaaliaus ir sugrįžo į Maskoliją. Garnizonas gi po to iszkriko.

Italijoj labai dyvinu gamtos apsireiszkimu skaitoma yra iszsnykimas vieno kaimo Vaglio. Tame kaime buvo bažnyczia. Kunigas patėmijo, kad klebonija jo leidžiasi žemyn. Besvarstant apie tai su sodiecziais pamatė, kad žemė po visu kaimu ir kapinėms iszvalios puola žemyn. Už dienos jau žemė teip nusileido, kad vanduo upės Scoltenna iszėjo isz savo revo ir užpylė plotą žemės, kur buvo kaimas, bažnyczia ir kapinės. Teip kad dabar vietoj to kaimo yra gana diktas ežeras. Atsitiko tai 21 ir 22 d. kovo szių metų.

TEMYKIT.

Redakcija „Kataliko“ kasdien buna atdara nuo 8 ryte iki 9 vakare. Szventomis dienoms nuo 12 val. iki 3 ir nuo 5—7 vakare.

„Kataliko“ redakcijoj galima gauti pirkti visokių dailių abrozėlių į maldaknygių.

Garsus 1-mas Gegužio,

kurs teip gąsdino žmones visos pasaulės, jau nustojo savo baisingumo. Darbininkų szventė vos tik liko įvesta, darbdaviai ir darbininkai turi maž-daug apie tai svarstyt. Bet užstojus Gegužiui yra kas toks baisesnis, nei laikuose szalczio, kas sziose dienose existuoja, apsilpnina žmogaus kuną po ilgų szalczių, teip kad lengva užsitraukti kokią baisią ligą, kuri jei jos nepaisysim, stosis fataliszka. Tikru nuo to apsisaugojimu yra Trinerio Amerikiszkas Kartus Vynas, labai gerai vartojamas jau 12 metų kaipo gyduolė nuo visokių ligų jautimo organų, ant kurių remiasi kuno sveikata. Jis gydo daugelį pavojingų ligų, apvalo, atnaujina ir suteikia stiprumą visam kunui, atitolina ligas ir paaiszkina mislį. Viską tą daro tiktai originaliszkas gydantis Kartus Vynas, iszdirbamas vien tik Jos. Triner, 799 So. Ashland ave. Chicago, Ill.; pirkdami szį gerą, rekomenduojamą daktarų, galingą ir naudingą szeimynoms vaistą, iszsisaugojant netikusių padirbimų, reikia praszyt tik jo aptiekoje. Su tokiu vaistu namuose nereikia baimėtis baisybių Gegužio.

The Lithuanian Weekly.

„KATALIKAS“.

(The Catholic.)

Issued by the Lithuanian Publishing Company.

Published every Thursday at Chicago Ill.

Executes all kind of job printing and translating in Lithuanian English and Polish languages.

Subscription $1,50 per year.

All communications should be addressed:

Katalikas Publishing Co.
3222 Auburn Ave. Chicago, Ill.

Rates of Advertising.

one inch once..... 0,50
one inch one month..... $1,00
one inch per year..... $10,00

Nedelinis Laikrasztis

„KATALIKAS“.

Iszeina kas ketvergas Chicago, Ill.

KASZTUOJA ANT METŲ

Amerikoje..... $1,50
Į Užmarę..... $2,00

Pinigus ir visokius rankraszczius reikia siųsti ant szio adreso.

Katalikas Publishing Co.
3222 Auburn Ave. Chicago, Ill.

Pasarga: Už prisiunstas korespondencijas Kataliko Redystė neatsako.

Entered at the Chicago, Ill. Post Office as second class matter.

—Worcherterij, Mass. lietuviai tveria naują parapiją. Isz eilios ta naujoji parapija rodos bus jau treczia. Worcesteriecziai neužlaiko kaip prigul vieną bažnyczią, o dabar svajoja apie naujas. Pas mus vis mat teip yra. Susipyko parapijonas su kunigu, nu.... ir valiai tverti naują parapiją!

A Jocis raszo per „Vienybę“, kad philadelphiecziai vėla rengiasi skųst kunigą Kaulakį už.... už tai, kad.... na žinot, tuos $5000, ką yra parapijos kasoj.

„Susivienyjimo L. A.“ sekretorius p. T. Astramskas nurodo per Tėvynę“, kad „Sus.“ konstitucija turi but pertaisinta ir dapildyta. Sziметinis seimas turės tą nuspręsti. Daug rodos darbo turės sziмet delegatai ant seimo. „Susiv.“ reikia įstatyti į vėžias, isz kurių jis negalėtų teip greit iszkrypti, tada nė konstitucijos nereiktų kas mets taisyti.

Korespondencijos.

Mahanoy City, Pa.

Užmanymai pilasi kaip isz maiszo. Vieni proponuoja tą, kiti kitą, o kiekvienas, niekindamas kitų užmanymus, savo stato ant pirmos vietos. Teip užmanytojai laikraszczio „Freedom“ didžiausią svarbą suteikia tam užmanymui. Laikrasztį iszleisime, pasigarsįsime su savo vargais kitiems, galingesniems už mus, o tie tuoj pasiskubįs mums su savo pagelba. Užmirszta jie, kad sziandien ne tokia gadynė, kad kas szluostytų kitam aszaras. Kiti augszcziaus stato surinkimą aukų dėl pastatymo paminklo ant Dr. V. Kudirkos kapo, treti pirmą vietą suteikia szelpimui kankintinių, isztremtų už lietuystę į gilumą Maskolijos, arba aukoms Viszteliui ant tabako. Paskutiniame laike gausiai vėla plaukia aukos ant iszleidimo jubilejinio iszleidimo vysk. M. Valancziaus rasztų. Tai yra svarbiausi dalykai, apie kuriuos sziandien Amerikos lietuviszki tautiecziai kalba, neminint, žinoma, bergždinių vaidų „Susiv.“ ir poroj liet. parapijų. Visi tie darbai grąžus ir už juos pagirti tik galima lietuvius. Bet tegul atleis man tautiecziai, kad asz priminsiu dar vieną užmanymą, kuris pagal manę, turėtų nemažesnę svarbą už visus anuos, augszcziaus minėtus, reikalus. Užmanymas mano taip-gi lytisi lietuviszkos literaturos, o yra jisai tame, kad reikia kokiu nors budu stengtis iszleisti lietuviszką dienrasztį, arba dieninį laikrasztį. Žinoma, dėl surengimo ir iszleidimo dieninio laikraszczio reikia kapitolo. Musų lietuviszki laikrasztininkai neyra ant tiek pralobę, kad galėtų iszdrįsti iszleist dienrasztį, o rodos dar negreit nė pralobs. Reiktų tad sudaryti akcijonierių draugystę. Svarbus tai but dalykas, nes dienrasztis ne vieną lietuvį, dabar visai neskaitantį, pripratintų prie skaitymo. Užsilaikyti tokis laikrasztis ir-gi galėtų jau tai dėlto, kad akcijonieriai rupintųsi apie jo praplatinimą, jau tai, kad tas praplatinimas nebutų sunkus. Nėsant dar nė vieno lietuviszko dienraszczio visi jį skaitytų, ypacz kad nemylinti skaitymų, ar neturtingi, kurie dabar neprisirengia užsiprenumeruot kokį laikrasztį, arba skupisi iszleisti ant jo porą dolerių, neturėtų tų kliuczių. Visose apgyventose lietuvių vietose reiktų turėti tam tikrus agentus ir vaikai kas vakaras galėtų nesziot laikrasztį po gręczias pardavinėdami. Žmogus nė nejustų užsimokėdamas kas vakaras po centą už laikrasztį ir kad jau ir ne isz žingeidumo, tad nors dėlto, kad neturi ką veikti, perskaitytų jį. Teip sykį kitą perskaitęs jis pripratų prie skaitymo, o laikrasztis galėtų su rinkti apsimokėjimui savo kasztų. Teip iszduoda ir lenkai savo dienraszczius. Pirmiausiai tą užmanymą priderėtų stumti pirmyn lietuviszkiems kuningams, nes jie turėdami didesnę įtekmę ir geriaus medegiszkai stovėdami galėtų greicziaus tą užmanymą įkunyti. Malonu butų iszgirsti kitų lietuvių tame reikale nuomones.

P. S.

Pittston, Pa.

Nelabai smagios naujienos pas mus, ypacz szliuptarniams. Svietiszka valdžia pradeda imti nagan už nedorus darbus. Jurgis Kunauckas ir Jonas Szilingas, abudu sąnariai nuspindėjusios „Liuosybės Žvaigždės“, liko aresztuoti už razbajų, užpuolimą ir sumuszimą T. E. Devenporto, kada tas apie 1 adyną nakczia ėjo namon, davė jam su pagaliu per galvą ir atėmę $51.00, pabėgo. Ant rytojaus buvo prova pas skvajerį Beynon, kuris nusiuntė ją į Courtą, o kad nė už J. Kunaucką, nė už J. Szilingį niekas nestatė bėlos (kaucijos) po $2.500 už kiekvieną, tada jiedu likosi nugabenti į pavieto džėlą, kur lauks sudo tikro. Jiedu abudu prie parapijos nepriguli, ant Dievo ir tikėjimo pliovoja, buvo teip-gi karsztais ir uoliais pasekėjais V. R. Dilionio. Ar jaugi ne bėda, ir vargas, jog ant žemės rojaus bejieszkant, reikia patekti į cypę?!

— Pereitą mėnesį taipgi buvo prova Tamo Paukszczio, sztorninko ir „Vienybės“ locninko, su J. Matusevyczia už $30.00 pas skvaijerį J. Loftus ir prova nuėjo į Court'ą. Priežastys skundo ta: T. Paukszti nenusiuntė į Lietuvą J. Matusevyczius tėvams $30.00 piningų, kuriuos J. Matusevyczia p. Paukszcziui, agentui, davė nusiųsti — Matysime toliau, kaip bus.

— Pernai pas mus szliuptarniai szaudė sau į skilvius, dinamitais, grąsino gerus žmones, szunis karstė ant tvorų sau nepatinkamoms ypatoms, peiliais galvas pjaustė katalikams, kaip Kilikevyczia S. Sabestinui, kelią pastodavo neapkencziamiems, už Dilionį dirbo nuszilę — nuplukę, o sziмet jau pasirodo praktiszkesniais atsiekime žemiszkojo rojaus — daugiau rupinasi apie piningų įgyjimą. Kaž in kas toliau bus?

— Szv. Kazimiero Dr. nutarė balių daryti ant iszleidimo V. M. Valancziaus rasztų. Bravo vyrai! puikus tai darbas.

— Ant Duryeos geležinkelis nuvažiavo koją ir ranką J. Slavickui 9 metų vaikui, kurio tėvas sėdi Philadelphijos penitenszerije už rabavojimą žmonių sykiu su pakartouju Veselka. P.

Isz Lietuvos.

Isz Krakių. Kauno pav.

Musų szalije nieko ypatingo sziam laike nebuvo atsitikę. Parapijonai labai džiaugiasi isz gražių bažnytinių apeigų, kurias kunigai atlieka grynoj lietuviszkoj kalboj; už tai jiems priguli garbė ir padėkavonė.

Didelė mums czia nelaimė, kad Krakių vyrai neturi nėjokio numanymo apie savo žemės ir tautos reikalus; jeigu czia ir atsiranda koks vyras su augsztesniu supratimu, tai jis susilaukia nuo kitų tik iszjuokimą ir persekiojimą.

Isz nesmagių atsitikimų reikia paminėti, kad valdžia sugavo vieną gabentoją knygų ir laikraszczių isz Prusų, kurs jau keletas metų užsiima tuo darbu ir daug gero yra padaręs musų žmonėmis. Kaip nuspręs valdžia jo reikalą — dar nežinia, bet gero vis nebus. Dieve duok, kad tie nevidonai — persekiotojai užspringtų viena to žmogaus aszara, kurių jis turi teip apszcziai iszlieti savo nelaimėje.

Ant galo, turiu apsakyti labai bjaurų paprotį, kurs įsivyravo tarp tulų aplinkinių lietuvių: jie įprato skaityti knygas, spaudintas rusiszkomis literomis, ne vien svietiszkas, bet ir maldaknyges. Toki žmonės savo aklume neduoda nė persikalbėti, jie sako: „bene ką gudiszkos raidės kenkia? tokias knygas lengviaus gauti ir valdžia nepersekioja, o su lietuviszkoms reikia labai saugotis.“

Liaukitės, broliai! nes kitaip už keliu metų negausit lietuviszkos knygos nė pavuostyt, o garbinsit rusiszką Dievą isz gudirzkų knygų.

Vabalas.

Isz „Vienybės“.

Isz Pakruojaus, Kauno gub. Panevėžio pav.

Kazello atsivieszpatavo Pakruojuje. Valdžia ant galų galo vis-gi jį numetė nuo vietos. Bet jo szunybės ilgą laiką liks žmonių atmintyje. Apie Szikszto nių Kaszką, žmonės neperstoja kalbėt. Pragarsėjo Kazello! Ir ko jis neiszmislydavo?

Miesteliuose ir sodžiuose ant vieszkelių žmonės nebgalėdavo nė sau buto pasistatyt. Jei kas norėdavo pabudavot nors menkiausią triobelę: kutę (tvartą), daržinę.... turėdavo eit pas pristavą Kazello praszyt daleidimo. Jis tol nepavelydavo statyt, kol nuo žmogaus neiszlupdavo keletos rublių. Gink Dieve, jeigu kas nesipraszęs pasistatydavo namą! Už neklausymą valdžios reikėjo mokėt po 25, 30, 40 rub. ir daugiau bausmės. Visi tie pinigai susirausdavo į Kozellos kiszenę. Matot, kokių tik įstatymų nėra Maskolijoje. Kiekvienas raudonsiulis juos gali iszmislyt. Tai laikai! Už savo pinigus nė gricziukės nebgalima pasistatyt! Gal greitai žvėriszka rusų žandarmerija užgįs žmonėms ir valgyt! Gal reiks praszyt daleidimo kokio uriadninko, kad duotų praryt duonos kasnelį!

Kozello neužmirszo nė žydų; rupįdavosi apie juos. Kol nebuvo Pakruojuje Kazelos, žydai eidavo per sodžių su kromeliais. Atvažiavo į Pakruojį Kazello, pamislyjo: „reik pasirupįt apie tuos žydelius“, užgynė žydams vaikszczioi su kromeliais be bilietų. Nedaug telaimėjo žydų tėvas isz to užmanymo. Nedaug piniguczių įszliaužė į Kazellos kiszenę, bet žydų su vaikszcziojancziomis krautuvėmis labai, labai sumažėjo. Dabar tik kada nekada koks žyduks pereina per sodžių. Žmonėms tokia permaina vis-gi ant sveikatos. Dabar jie sau reikalingus daiktus jau nusiperka miestelyje, nors ir pas žydą, bet vis-gi pigiau ant poros kapeikų, negu pirmiau, kad pirkdavo visokius reikalingus mažmožius nuo vaikszcziojancziu žydų.

Garsus buvo jo vieszpatavimas Pakruojuje. Ar užmokesnis už jo geras, da nežinia.

Už Kaszkos dalyką, kaip girdėt, imasi du garsiu advokatu Petrapilyje. Kad tik Kozello už tas szunybes nepapultų į szaltą Siberiją. Valdžia tankiai iszteisina prasikaltusius, teisingus-gi apkaltina. Teip Maskolijoj beveik visados esti, tik reikia pinigų turėt!

Ir kas-kas, ir Pakruojo uriadninkas, liobikas kiauliu pristavo, ir griežia dantį ant Kazellos. O koksai jis buvo angelas! Ką jis praėjusią vasarą darė per pesztynes žmonių su žydais? Už pinigus žydus gynė, o žmones ėmė į kalėjimą. Da apie kalėdas kelis isz Paszvitinio parapijos paėmė į kalėjimą. Kaip-gi, žmogus nori but turtingas! jis per pesztynes mislijo: „Na, dabar asz tuos prakeiktus lietuvius sumįsių, niekados jie maisztų nebekels“! Apsiriko Kazello.

2 sausio 1901 m. buvo pakilę pesztynės Pakruojuje. Tik jau nebe su žydais, bet bernų su ukininku. Matote kame dalykas. Musų kraszte szeimyną ukininkas atleidžia ant kalėdų. Tuojaus pirmą utarninką po kalėdų Pakruojuje esti teip vadinamas „szeszkaturgis“. Suvažiuoja žmonių daug, isz kelių parapijų. Ukininkai važuoja pasisamdyt sau szeimyną, szeimyna-gi atkyla, kad pristot prie ukininko. Po Pakruoju kiutinėjo ukininkas Zakaras isz Laborų sodžiaus Linkavos parapijos. Prieina prie jo mergina, kurią jis jau priesz kalėdas buvo pasamdęs pas savę. Szmakszt ji ir įkisza Zakarui į ranką rublį, duotą jai ant rankos. Zakaras perpyko, kad mergina nenori tarnaut pas jį. Kaip tyczia jis rankoje turėjo botagą. Nelaukdamas, ėmė kirst merginai per veidą, galvą ir kur tik pakliuvo. Mergina pradėjo szaukt pagelbos. Subėgo jaunų vyrukų. Zakarą — ant žemės, plunksnuot! Įsimaiszė uriadninkas, szimtininkas, deszimtninkas; bet kur tau, vyrai skelė per akis tiems tylos sargoms, nes jiems sžeiželkos isz akių byra. Vieną isz bernų tik tenuvedė į lastelę. Zakaras szeip teip iszspruko isz miestelio, ir ko greicziausias kirtasi į namus. Kruva bernų didinosi ir didinosi. Kada Zakaras prąpuolė jie visus užkaborius iszszniukitinėjo, jieszkodami jo. Ir kad butų rado, tikrai butų nebelikęs Zakaras gyvas. Padukusiai buvo įnirszę bernai už tokį pasielgimą su nekalta mergina.

Laidokas.

Isz „Ukininko“.

Isz Kauno.

Visose Maskolijos mokslainėse pradėjo įvesti reformas. Teip gimnazijose panaikino nekuriose kliasose egzamenus, įvedė mokintiniams internatus, nors tie tik ant nenaudos patiems mokintiniams iszeina. Dvasiszkose seminarijose teippat yra tulos reformos: butinai reikia mokintis maskoliszką kalbą, žinoti jų naujausią literaiurą ir tt. Kauno ir Vilniaus seminarijose egzamenai aspirantų į seminarijas sziмet yra du syk. Vieni jau buvo balandžio mėnesij, o kiti dar bus birželio mėnesij. Kauno seminarijoj sziмet rodos stoka aspirantų į seminariją, nes norinczius įstoti į seminariją priima seminarija ant savo kasztų, t. y. kad klierikaujant aliumnams jokių kasztų nebus.

Isz Senapilės.

Gyva bėda pas mus Lietuvoj! Ukininkai susirietę keikia tą, kuris atrado Ameriką. Laimė tavo, Koliumbe, kad jie nežino tavo vardo. Kitaip nė tavo kaulai grabe ramiai neatsilsėtų! Gal nusistebėsi už ką ant tavęs įszirdo tie Lietuvos praszcziokėliai, kurie nežino net nė kaip tu vadiniesi. Nesistebėk, tuojaus czia tau iszdėsiu. Atradai Amerįką su anglinėmis, sidabrinėmis ir auksinėmis kasyklomis ir iszviliojei lietuvius į tą aukso szalį, kur visi gardžiai pavalgę, į valias atsigėrę, poniszkai pasirėdę vaikszczioja nei koki naczelninkai. Kad jus prasmegtut, amerikiecziai, ir su savo mada, kad pavelijat visokiems mužikams dėvėti poniszkus rubus ir valgyti cukerkas! Dėl tų rubų apleido Lietuvą kuomet visi darbininkai. Atėjus darbymetei dabar dairykis ukininke! Dar žiemą sziaip teip prastumė su savo locna szeimyna, bet dabar, atėjus pavasariui, prasidėjus lauko darbams, ukininkai galvą kasydami leidžia visas plynes ir pavietres ant Amerikos ir ant to, kas ją atrado. Ir ne tiktai vieni ukininkai pyksta ant Amerikos atradėjo, pyksta ir mųs mergelės, nors jos garsiai keikti ant jo nedrįsta. Ir kaip czia nepyksi? Gražiausi ir smarkiausi Lietuvos berneliai vos tik plunksnas įgyja iszlekia į svetimą szalį, į tą szalį, ką atrado Koliumbas, o užvardino Amerika. Isz likusių Lietuvoj bernelių dar gražiausią jaunimą kas ruduo iszvaro maskolius galas žino į kurį pasvietį, teip kad Lietuvoj lieka tik raiszi, kuproti ir szleivi. Pyksta už tai mųs sesutės ir ant maskoliaus; o jug žinote moterų piktumą! Sugriebę maskolių carą jos isztaisytų jam geresnę pirtį (žinoma, jeigu tik nebutų labai gražus) kaip socijalistai, anarchistai, revoliucijonistai, nihilistai ir visi kitoki istai drauge sudėti. Kas-gi tai matė! Nė į jaunimą iszeisi, nė paszokt nėra su kuom, o dar (Dieve gelbėk!) ir senmerge gali pasilikti!

Bet gana tegul bus apie merginas. Joms, nabagėms, ir teip szirdį skauda, tai kam dar czia jos erzinti.

Isz lietuviszko judėjimo nieko sziuom tarpu svarbesnio neturime. Apie Daukszius ten dar neseniai prilipinėti buvo atsiszaukimai į lietuvius, kuriuos nulupinėdami strażnykai nemažiaus keikė tuos, ką atsiszaukimus drukavojo ir tuos, ką juos lipino, kaip ukininkai ir merginos Amerikos atradėją ir maskolius.

Vincas.

Pavasario pasiuntinys.

Buvo žiemos karalienė, kuri gyveno dideliam raiste, puikiame paloczuj. Dėvėjo ji dailius baltus kaip sniegas rubus, ant galvos karuną isz ledo. Buvo daili bet szalta. Kartais dailiai szypsojosi, bet jos juokas szaldė viską aplinkui.

Karalienė gyveno viena savo rumuos ir tankiai giedrių dienų rytais vaikszcziojo po raistą. Visi raisto gyventojai su guodone lenkė priesz ją galvas.

Kartą nedėlios rytą ėjo karalienė takeliu per tankumyną.

Szaltis girgždėjo po jos mažomis kojomis, balti pukuoti rubai drėbėjo nuo putimo vėjalio, o ledinė karuna blizgėjo nei brilijantai nuo saulės spindulių.

Tas blizgėjimas atsimuszė szaltomis žarijėlėmis karalienės akyse ir apszvietė visą jos veidą.

Ejo pamažu. Viena ranka prilaikė ilgas suknias, o kita atsakinėjo ant kloniojimosi raisto gyventojų. Paukszcziai ant medžių linksmai cziulbėjo — karalienė nusijuokė į juos. Voveriukė, karalienės numylėtinė, iszszoko isz lizdo ir linksmai pribėgo prie savo ponios. Lengvas karalienės paglostymas atlygino už prisiriszimą dailiai žvėriukei.

Karalienė ėjo toliaus, o viskas, ką tik patiko, lenkėsi priesz ją, o ji szypsojosi, dairydamasi aplinkui.

Tuom tarpu suszlamėjo szakos, o truputį nusigandus karalienė prisiglaudė prie laibos puszies. Szlamėjimas dar valandžiukę buvo girdėt, o paskui ant to pat takelio, czia jau prie karalienės stojo jaunikaitis. Žėrinczios jo akys metė szilumą ant karalienės.

— Ach! kokia daili! — suszuko ir prisiartino prie karalienės. — Kas tu, tokia daili, o tokia szalta? — klausė žiurėdamas į ją.

Karalienė neatsakė tik bailiai žiurėjo į jaunikaitį. Tada jis pasidrąsinęs dar labjaus prie jos prisiartino ir staiga pasilenkė, norėdamas pabucziuot jai į lupas; bet karalienė, supratus jo norą, atszoko ir stojo už puszies. Jaunikaitis bet neatleido ir toje pat valandoj karalienė pajuto karsztą buczkį ant savo kaktos, o drauge nupuolė nuo galvos ledinė karuna ir susimuszė į žemę.

Karalienė laužė savo rankas ir tyliu gailingu balsu užklausė:

— Kas esi, drąsuoliau?

Jaunikaitis iszsitiesė ir drąsiai atsakė:

— Esmi Balandis, Pavasario pasiuntinys!

Karalienė dirstelėjo į sumusztą savo karuną, suprato kad užbaigė savo vieszpatavimą, o isz gailesties aszaros jos tekėjo.

Aszaros szaltos karalienės, aszaros isz po karszto pabucziavimo, isztekėjo po visą raistą — nutekėjo į klonius, į pievas ir į placzius laukus, iszsipylė toli — toli, o ant jų pėdsakio prażydo žybuoklė, brolukai ir lapugai.

Isztrauka isz laiszko*)

Miels Broli!

..... 9 d. kovo sulaukęs tavo laiszką labai nudžiugau, bet podraug ir graudu man pasidarė apmislijus apie visus mųs brolius lietuvius, kurie turėjo apleisti savo tėvynę jieszkodami sau duonos kąsnelio svetimose szalise. Kurie dar ir likę Lietuvoj, ir tie taisosi kaip paukszteliai isz savo lizdo iszlėkti, nenorėdami į maskoliszkų vanagų nagus pakliuti. Bet dar liudniaus tiems, kurie savo tėvynėj turi kęsti visokius prispaudimus ir skriaudas nuo mųs nevidonų, norinczių iszlupti mums knygas ir kalbą. Asz jau metai kaip apleidau tėvynę, o ir visi žmonės pulkais, nei pavasarij gervės, traukia į Vakarus. Jeigu gudas ir ant toliaus teip vargįs musų tėvynę, tai senovės garsingoji Lietuva liks tyru, ant kurio tik kur nekur riogsos supilti mųs garbingų sentėvių pilekalniai. Misliju, kad jų nė galingasis caras nevalios su žeme sulygint. Mielas Brolyti, tukstantį kartų szirdingiaus dėkavoju už atsiųstą laikrasztį, nė kad kaip butum atsiuntęs kokią 10 dolerių. Žingedu mums Seno Svieto gyveutojams dasižinoti apie jus ten Amerikoj gyvenimą, judėjimą, jus darbus, ypacz kad į mųs rankas laikraszcziai ir knygos labai retai pakliuva.

Tavo

U. L.

*) Laiszkas szis raszytas isz Vokietijos (Esų) lietuviszko emigranto pas draugą į Ameriką. Talpiname jo isztrauką ne dėlto, kad jame butų kas naujo, žingeidaus, bet tik dėlto, kad parodyti, jog jau ir Lietuvos praszcziokėliai perimti lietuviszka dvasia, jog ir jie atjauczia savo sunkų padėjimą, jog lietuviszka dvasia eina platyn ir platyn, jog lietuvis, ar jis butų Vokietijos anglekasyklose, ar Skotijos geležies dirbtuvėse, ar Amerikoj, ar karsztoj Afrikoj, vis svajoja apie Lietuvos pilekalnius, apie žaliuojanczius savo tėvynės laukus ir apie sugrimzdusią į žemę sziaudais dengtą savo grintelę. Lietuviszka dvasia jau iszsiplėtojo ir jokis caras su didžiausiomis gaujomis savo tarnų neįstengs ios užgesinti. Red.

Humoristika.

‡ — Paskolink man dvideszimts dolerių.

— Neturiu. Turiu tiktai penkioliką.

— Tai nieko. Duok penkioliką, o penkis liksi man kaltas.

‡ — Na, kaip einasi, Juozai?

— Et, stumiu bėdą ir tiek.

— Tai negerai! Kad tu jį gerai patąsintum, tai greicziaus tavę pamestų.

‡ — Kodėl tamista nevedi?

— Negaliu jokiu budu. Kaip tik man kokia mergina patiks, tai tuom pat laiku kita patinka dar labjaus.

‡ — Paskolink man tamista deszimts dolerių.

— Ką? Asz tamistos visai nepažįstu.

— Tai-gi dėlto asz ir praszau, nes pažįstami jau neduoda.

‡ Juozas, kurs niekad neužlaikydavo pasninkų, kada jam tai kas priminė, atsakė:

— O kuom-gi czia asz kaltas, kad Dievas mano duszią sutvėrė katalikiszka, o pilvą protestoniszku!

‡ — Kaip jus galite tokias žuvis laikyti. Jos jau pasmirdę.

— Taigi, praszau pono, jų nė nelaikome — parduodam jas.

‡ — Draugijoj visad randasi keturių budų žmonės: Insimylėję, mandruoliai, tyrinėtojai ir kvailiai. Kurie isz jų laimingiausi? Žinoma, kad kvailiai!

‡ — Redaktorius: — Kas tai, kad Tamista jokių svarbesnių žinių neparneszi dabar?

Korespondentas: — Perpraszau, gal rytoj atsitiks kas svarbesnio. Lyg asz nenorėcziau, kad nors trukis koks ant geležinkelio susimusztų, arba teatre nelaimė kokia atsitiktų, bet ką dabar daryt, kad toki kvaili laikai užstojo, jog vos vienas szuva pasiunta per visą sąvaitę.

‡ — Dėlko tarp gyvulių yra mažiau serganczių, nei tarp žmonių.

— Užtai, kad daktarų dėl žmonių yra labai daug, o dėl gyvulių tik vienas kanivolas.

‡ — Kudikis valdo moterį, moteris vyrą, o vyras visą svietą.

Tyrų Duktė.

Pasakojimas isz laikų karionės europiecziu su indijonais Sziaurinėje Amerikoj.

(Tąsa.)

— Baltas Vilkas davė ugninio vandens, tegul vadas nepyksta ant savo kareivių. Baltamedis yra didis kareivis, o jis tik Baltas Vilkas. Komancziai eina už Baltmedį, nors ans duoda jiems raudono pieną (arako).

Enrikis mostelėjo ranka nieko netaręs, isz ko nudžiugę indijonai tuoj prasiszalino.

— Navatna — tarė Enrikis pats sau — žinau dabar, kad mano rolė yra labai puiki. Baltas Vilkas be abejonės yra anas baltevidis, o asz Baltamedis, apie kuriuodu Amalunga raszė.

Tai taręs ėjo toliaus. Atsargiai nors drąsiai prisiartino prie budos, už kurios tuojaus tęsėsi krumai, labai jam dabar parankus. Nieks nematys czia jo gulinczio ir nieks nepažvelgs jo, nes indijonai gula, kur kam papuola.

Neilgai mislijęs iszsitiesė ant žemės lyg norėdamas užmigti. Tuom tarpu toli buvo nuo miego; atydžiai tėmijo kas aplink jį darėsi. Galėjo matyt jis visą gulyklą. Didėji buda buvo vos ant penkiasdeszimts žingsnių nuo jo. Toje buvo doje jis mislijo esanti Amalunga. Netoli nuo budos rukydami pypkes ir sznekucziuodami sėdėjo apie trideszimts indijonų

Vos tik Enrikis atsigulė, kaip ligsziol ramųs indijonai pradėjo judėti. Senis vadas iszėjo isz budos ir atsigrįžo prie gulinczių apie laužą indijonų, kurie pakilę pasklido į visas puses.

Už valandos indijonai pradėjo rinktis prie laužo.

Matomai rengėsi prie apsvarvstymo kokio svarbaus dalyko.

Kada indijonai susėdo apie laužą, baltas kaip sniegas senis vadas stojo prie jų ir tarė:

— Komancziai! klausykit žodžių seniausio tarp jųs kareivio. Tlaskala jau teip ilgai gyveno, kad jau asztusniasdeszimts žiemų atslinko nuo Akmeninių kalnų, o nors jo kojos apsilpo, dvasia dar vis yra drąsi.

Susirinkusiejie jo žodžius patvirtino, o vadas kalbėjo toliaus:

— Tlaskala neturi vaikų. Tlaskala turėjo dukterį, bet baltveidis pavogė jos szirdį ir patraukė ją prie baltveidžių. Manitu (Dievas) žino, ar dar jis gyvas. Tlaskala tad atkreipė akis ant sunaus jo brolio, drąsirausio. Komanczių kareivio. Baltmedis paskirtas per manę vadu.

Ir vėla indijonai iszreiszkė savo džiaugsmą. Tlaskala tęsė toliaus:

— Baltmedis sudarė gerą iszėjimą, rankos jaunų kareivių yra pilnos, o senis vadas džiaugiasi, kad turi teip gerą pagelbininką. Bet, ir Baltas Vilkas, kurį mes priėmėm prie savęs, teip-gi jau užsitarnavo. Tegul Baltas Vilkas ateina ir paduoda ranką senam vadui.

Pakilo augsztas baltas žmogus. Enrikiui pasirodė kad tą žmogų jau kur matęs.

Baltas Vilkas su dideliu nusižeminimu padavė Tlaskalai ranką.

— Baltas Vilkas — pradėjo vėla Tlaskala — nors baltaveidis, turi raudoną szirdį; myli jis Komanczius kaip savo brolius. Baltas Vilkas parodo Komancziams, kur daugiausia galima laimėti, o mųs, nuo kado jisai czia, Komancziai dar nebuvo su tuszcziomis rankomis.

Komanczius tas sujudino, nes pradėjo su užganėdinimu ploti delnais.

— Mano brolis tegul kalba — tarė senis atsigrįžęs į Baltą Vilką.

Tuojaus visi nutilo. Kiekvienas žingeidus buvo, ką pasakys Baltas Vilkas, kurs pervedęs visus akimis pradėjo kalbėti.

Vos tik isztarė kelis žodžius, o Enrikis ką tik neiszdavė savęs suszukdamas:

— Tai tu nieksze! Vargas tau bjaurybe. Baltmedis tas manije atmonytoją! Don Pedro esi, o ne Baltas Vilkas!....

Tuom tarpu Baltas Vilkas kalbėjo:

— Draugai, narsus Tlaskala sakė tiesą, jo liežiuvis nevra dviszakas, kaip tai tarszkiancziosios gyvatės. Baltas Vilkas pripildė rankas naujų savo brolių. Kas tam priesztaraus? Kartais dar jis nueina pas baltveidžius, bet szirdis jo vis esti prie Komanczių. Draugai žino, kad pats niekad nepylė turtų, nors supylė juos kitiems. Draugai žino, kad vadai pavejo jam imti isz grobio kas geriausia. Baltas Vilkas niekad o nepadarė. Sziandien bet kitaip mislija. Mano dragai ir broliai paėmė į nelaisvę merginą. Baltas Vilkas neturi pazios, tegul tad jam atiduoda Tyrų Duktę.

Rodos, kad nieks tam nebuvo prieszingas, ką matydamas Pedro drąsiai atsigrįžo prie Tlaskalos.

Tas vienog buvo susiraukęs. Pakratė galvą ir ranka davė enkią tylėti.

— Žodžiai Balto Vilko yra teisingi, vienog negal reikaut daigto, kuris prigali kitam vadui. Tyrų Duktė yra dalia robio, kurį nori Tlaskala pasisavinti. Jo senatvė reikalauja apžiuros.

Pedro nusiszpsojo.

— Tai nieko. Tyrų Duktė gal but duktere vado, o pazia Balto Vilko.

Tas visiems iszrodė teisingu ir visi garsiai pritarė Baltam Vilkui. Tik vienas Tlaskala kratė galvą. Matomai enorėjo aut to pristoti. Bet ar peržengs įproczius? Pamisjęs valandėlę jisai tarė:

— Mano broliai teklauso mano žodžių. Daleidžiu, kad agal mano norą atiduos man Tyrų Duktę. Locnininkas-gi iri tiesą valdyti savo savastį. Jusų tylėjimas rodo, kad sau tiesą. Jeigu tad Tlaskala turi tiesą prie Tyrų Duktės, ali ją atiduot tam, kuriam nori. Pas Komanczius yra įpro-s, pirmutinis turi pirmybę. Baltas Vilkas yra narsus kautojas, bet ir Baltamedis ne memkesnis. Baltamdis gaus Tyrų Duktę, nes tas jau vakar apie tai sakė. Baltas Vilkas gul sujieszko sau paczią tarp savo brolių. Ar Komanczių ikters neyra dailios? Ar nedarbszczios nei tyro bitės?

Don Pedro pajuodo isz piktumo. Akis įsmeigė į Tlaskalą, dantis sukando.

— Tai tokiu budu nori atlygint už mano patarnavimus! — suszuko jis — Pirmiaus liepia rinktis, o kad iszsirenki neduoda. Komancziai, jums pavedu nusprendimą! Žinau, kad jus teisingi! Sakykit, gausiu Tyrų Duktę, ar ne.

Balsai dabar pasidalino, bet didžiuma stovėjo už Baltą Vilką. Isz visų pusių buvo girdėt balsai: Baltas Vilkas yra didžiu kariautoju! Duot jam Tyrų Duktę! Jau norėjo leisti per balsus, kaip Tlaskala dar kartą tarė:

— Palaukit kol Baltamedis nesugrįžsz nuo medžioklės!

Žodžiai nuramdė rėksnius. Matė reikalingu daigtu, kad atsitolinusiam savo vadui teipgi reikia duot balsą. Nusprendė tad laukti.

— Kur yra Baltamedis? — suszuko Baltas Vilkas, žinodamas, kad norint gaut Amalungą, reikia veikt kuogreicziausia. Jeigu Tlaskala sugrįžtų į savo sudybas, Amalungos jis jau neturėtų. Dėlto jis szaukė:

— Kur Baltamedis? Paszaukit jį!

— Vadas trys valandos atgal iszjojo ant medžioklės — tarė vienas indijonas. — Macziau kaip jojo lanka.

— Kaip tai? — suszuko Pedro — Ar tai Baltamedis nežino tiesų? Ar nežino, kad medžiot nevalia kada ugnys sukurtos!

Visi nutilo, nes Baltas Vilkas sakė teisybę.

Kad Baltamedis peržengė tiesas — szaukė Baltas Vilkas — tad nustojo ir balso. Tegul duoda man Tyrų Duktę, o asz ant visados liksiu prie Komanczių.

Ir vėla visi indijonai palinko į jo pusę.

Tuom tarpu Tlaskala dar norėjo nutęsti.

Atveskit Tyrų Duktę, — tarė jis — tegul ji pati nusprendžia!

Užsislėpęs Enrikis viską matė ir girdėjo. Su nekantrumu laukė, kas isz to visko iszeis. Suprato jis baisų padėjimą Amalungos, kuri tuojaus turės pati sau isuduot dekretą. Pakilo ir suspaudė rankeną sztlhieto.

Tuom tarpu isz budos iszėjo Amalunga. Drąsiai priėjo prie liepsnojanczio laužo ir atsistojo ties Tlaskala.

— Ko reikalauji tėve nuo savo duktės? — užklausė.

— Komancziai — tarė Tlaskala drebancziu balsu — liepė tavę paszaukt, kad pati nuspręstum. Du kariautojai nori tavę gaut už paczią. Yra tai Baltamedis ir Baltas Vilkas. Kurį isz jų iszsirinksi?

— Niekinu vieną ir kitą, mano tėve — atsakė Amalunga.

— Nevalia tau niekint Komanczių kareivius, kurie yra narsus — atsakė Tlaskala.

— Tu manę paėmei į nelaisvę, garbingas vade, turi ir laikyti manę savo globoje.

— Norėjau — atsakė Tlaskala — bet mųs tiesos tai nedaleidžia. Turiu atiduoti tavę jam virszininkui, kuris norės tavę už paczią, jei nėra tam svarbios priežasties. O ką galima užmesti Baltamedžiui, arba Baltam Vilkui? Laimė mano dukterei, kad turi liuosą pasiskyrimą. Baltamedis iszjojo į tyrą, Baltas Vilkas stovi sztai ten. Kurį iszrenki?

— Reikia palauktì sugrįžimo Baltamedžio — tarė ji.

Tuom tarpu prakalbėjo Baltas Vilkas.

— Tyrų Duktė teip gerai žino Baltamedį kaip ir manę. Kam tad liepia lauktì?

Amalunga su paniekinimu dirstelėjo į Baltą Vilką.

— Reikalauju, kad tuojaus pasakytum! — suszuko jis.

Amalunga apsidairė ir ant visų veidų pažino, kab turi iszpildyti tą įsakymą. Net ir Tlaskala jau liepė jai tarti.

Iszkėlė mergina drąsiai galvą, nors akys jos buvo pilnos aszarų.

— Jeigu turiu skirtis, — tarė tvirtu balsu — tai sakau, kad nenoriu nė vieno isz jų. Veliju ant visada prižiurėti szį senelį, nei tekti vienam isz jų.

Matomai visi buvo neužganėdinti tuomi, o Don Pedro labjausiai, jis pasakė, kad neatsitrauks kol Amalunga nepasiskirs kurio isz jų.

— Turi pasiskirt, duktė — sakė ir Tlaskala.

— Jei kitaip jau negali buti — atsakė ji — tai veliju Baltąmedį nei szi niekszą.

Visi didei nusistebėjo, kad Amalunga paniekino Baltą Vilką, o jis szoko, nei gyvatė jį but įkandus.

— Nenori manęs — suriko — o vienog mano busi!

— Kam czia tie grąsinimai? — tarė Tlaskala — Ar nepats liepei Tyrų Duktei skirtis? Kas kaltas, kad neturėjei laimės? Tyrų Duktė yra locnasczia Baltamedžio. Eikime, duktė!

Tai taręs paėmė ją už rankos, kad nuvesti į budą.

IX.

Vos tik Tlaskala žengė kelis žingsnius, kaip Baltas Vilkas vėla suriko:

— Baltamedis negyvas!

Tlaskala sustojo ir visi nusistebėjo:

— Negyvas?

— Teip negyvas — paantrino Don Pedro. — Ano, ana, upeluko vanduo nesza jo kuną į upę Rio del Norte. Macziau jo plaukiantį kuną kaip žuvį, nustojusią gyvasties.

Visi tylėjo.

— Baltas Vilkas — tarė Tlasksla — isztarė žodį, kurs užgauna mums szirdį. Tegul tad pasako kaip tas drąsus vadas numirė ir tugul darodo jo myrį.

— Tai labai lengva — atsakė Don Pedro. — Macziau, kaip Baltamedis buvo neszamas vilnių, o su juom ir jo arklys. Norėjo, matyt, perszokti per upelį ir įpuolė į vandenį.

Žodžiai tie nepatiko Komancziams. Matomai netikėjo tiems žodžiams, nes abejodami kraipė galvas.

(Toliaus bus.)

Jau atspaudinome knygutę

„Jubilejus“

ARBA

Budas įgyjimo jubilejinių atlaidų.

Pradžioj yra puikus paveikslas Szv. Tėvo.

Kasztuoja tik 10c., su prisiuntimu 12c.

Atsiszaukit pas: „KATALIKAS“ 3222 Auburn Av. Chicago, Ill.

Draugysczių reikalai.

Saldžiausios Szirdies V, J. Dr. laikys savo czvertinį susirinkimą 5 d. gegužio tuoj po dievmaldystės szv. Jurgio parapijinėj salėj. Nepribuvę sąnari aibus bausti pagal konstituciją. Komitetas.

Gvardija D. L. K. Vytauto laikys savo czvertinį Susirinkimą nedėlioj 19tą dieną gegužio (May) bažnitinėj salėj ant 33ios ul. ir Auburn ave. tuojaus po dievmaldystei. Visi sanariai arba kareiviai turi pributi, nes svarbus dalykai likosi atidėti dėl apsvarstimo ant aukszczius minėto susirinkimo. Už nepribuvimą sanaris bus nubaustas pagal instatus Gvardijos.

P. S. Velijanti geri lietuviai pasinaudoti dastoimo tos dr-tės vardo, atsiszaukit augszcziau minėtoj dienoj į minėtą salę, o bus noriai inraszyti. Komitetas.

Draugystė Szv. Kazimiero laikys pikniką Nedėlioj 2 June 1901 ant Schulth's Par'k. Dėlto užpraszo kitų draugysczių nekelti ant tos dienos jokių balių nė teatrų. Ten jau yra puiki restauracija. Jei kuris biznierius norėtų, galėtų parsamdyti tą restauraciją su ta iszlyga, kad nepardavinės gėrymų nė rukymo. Pardavinėt galės valgį ir fruktus. Komitetas.

Lietuviszkas Teatras!

„Gera Burtininkė“ — „Trys Dovanos.“ Bus loszias mokslainės vaikų ant naudos szv. Jurgio bažnyczios. Nedėlioj 5 d. Gegužio 1901 m. szv. Jurgio parapijinėj salej ant 33-ios ir Auburn Ave. Prasidės 7 val. vakare. Salė bus atidaryta 5 val. Po teatro bus balius.

Szirdingai užkviecziami yra visi lietuviai ir lietuvės, jaunikaicziai ir panelės atsilankyti ant to teatro.

Temykit, Lietuviai!

Jaunų Amerikos Lietuvių Pasilinksminimo Kliubo susirinkimas atsibus 5 d. Gegužio (May) 1901 m. 1 val. po pietų, salėje L. Ažuko, 3301 Auburn Ave., ant kurio turi pributi visi sanariai. Jeigu kuris norėtų prisiraszyti prie Kliubo, tegul atsilanko ant augszcziaus minėto susirinkimo.

PREZ. A. ZACHAREVICZE,
846 32nd Place Chicago, ILL.

Pajieszkojimas.

Asz Anele pajieszkau savo vyro Juozupo Jokubaucko jau 3 metai gyvenanczio Amerike. Paeina jis isz Kauno gub., Batakių valscziaus. Pirmiaus gyveno Pittsburge, dabar nežinau kur buna. Teiksis jis maloningai atsiszaukti ant szio adreso:

Mr. Jonas Augsztikalnis,
P. O. Box 855 McKees Rocks, Pa

Pajieszkau savo szvogerio ir szvogerkų Antano, Antosės ir Anusės Grigarevicziu, paeinanczių isz Kauno gub. Panevėžio pav., Smilgių miestelio. Teip-gi pajieszkau Povylo ir Mykolo Daugvilų, paeinanczių isz Praszczunų okolicos. Meldžiu atsiszaukt ant szio adreso:

S. W. Puskepalis
4710 Melrose Str Frankford,
Philadelphia, Pa.

Nagrados $10.

Asz Kazymieras Mickevycze pajieszkau savo paczios, kuri pabėgo 15 dieną apriliaus su Antanu Globiu. Tas jaunikis paeina isz Kauno gub., Raseinių pav., kaimo Ajcziu, Gaurės parapijos; jis turi augszczio 4 pėdas ir pusę; plaukai jo geltoni ir siutą neszioja margą, o jos vardas po vyru Agota Mickevycziene, o jos pravardė Jekaicziutė; ji paeina isz Suvalkų gub., Vilkaviszkio pav., parapijos Alvito, isz dvaro Sziaudyniszkių; ji su jaunikiu galbut lygi augszczio, pailgo veido, plaukai juodi ir nosis ilga, ir ant to galit greitai suprastie, kad kaip szneka, tai labai mikczioja. Ji paliko dvi mergaites, vieną 4 metų, o kitą pusės metų. Taigi praszau duot žynią man ant tokio adreso.

Mr. Kazimeras Mickevycze,
50 Bell ave. McKees Rocks, Pa.

Tėmykit lietuviai!

Paskolinimo ir budavojimo draugystė po vardu Keistuczio No. 1 nuo czetvergo (21 d. Vasario 1901) pradėjo pardavinėti akcijas 8 serijos. Norinti pristoti prie tos draugystės gali ateiti ant susirinkimo ir prisiraszyti. Norinti pasiskolinti pinigų tegul atsiszaukia po adresu, kur laikomi yra mitingai į augszcziaus minėtą draugystę; 3301 Auburn Ave. Chicago.

Sekreterius K. Pocius,
925, 33rd Str. City.

Lietuviai nuo Town of Lake turėdami kokį reikalą į „Kataliko“ spaustuvę gali kreiptis prie J. NUTAUC, 4424 S. Wood Str.

„Žvaigždė“

Didžiausias katalikiszkai-tautiszkas lietuviszkas laikrasztis. Iszeina kas szetvergas. Kasztuoja ant metų $2.00 į užmarę $2.50. Telpa „Žvaigždėj“ puikios patrijotiszkos apysakos, užimanczios kiekvieną žmogų.

Raszant į „Žvaigždės“ redakciją reikia padėti tokį adresą:

„ŽVAGŽDE“
Station W. P. O. Box 17
Brooklyn, N. Y.

NAUJAS LAIKRASZTIS.

Philadelphijoje, Pa. pradėjo iszeidinėti naujas laikrasztis po vardu

„LIETUVIS“,

kuris kasztuoja ant metų tiktai $1.00. Kiekvienam, kuris priduos savo adresą, siųsime 4 pirmus numerius ant pažiuros, kožnas todėl tegul atsiszaukia. Raszykite:

ANTANAS A. JOCIS,
764—766 So. Second Str.
Philadelphia, Pa.

Sandara L. K. Amerikoje.

Assekuravoja gyvastį ant 500 dol. už vieną dol. įstojimo ir 50 c. mėnesinės, arba ant 250 dol. už 50 centų įstojimo ir 25 centus mėnesinės mokesties. Apart asekuravojimo gyvasties Sandara L. K. A. duoda dar pagelbą ligose ir susižeidimuose (kolietsvose). Sandara L. K. A. asekuravoja gyvastį vaikų ant 50 dol. Norėdamas prisiraszyti, raszyk pas prezidentą arba sekretorių Sandaros L. K. A.

Adresai Sandaros vyriausybės:

Prezidentas, J. Montvila, 3222 Auburn ave., Chicago, Ill.
Sekretorius, J. Murauskas, 4 Pius st., S S Pittsburg, Pa.
Kasierius, J. Marazas, 2131 Tustin st., Pittsburg, Pa.
Dvasiszkas vadovas, kun. S. Czepananis, 431-4th ave., Homestead, Pa.

ADRESAI

Teatraliszkos szv. Martyno D-tes vyriausybes

Prezidentas M Kadziewski, 923 W. 18 place
Vice-Prezidentas M Adominas, 3222 Auburn Avenue
Prot. Sekretorius I Nausieda, 163 W. 23 Street
Finan. Sekretorius K Stulga, 3244 South Morgan St.
Kasierius J Nausieda, 3245 South Morgan St,

Saldž. Szirdies V. J. vyriausybės.

Prezidentas J. Smolenskas 3347 S Morgan street
Vice-prezidentas St Macziukas 5609 Schields Avenue
I Sekretorius K Vaicziulis 1012 21st Place
II Sekretorius A Ežerskis 3307 Auburn Avenue
Kasierius J Dychaviczius 4737 South Paulina street.

Gvardijos D. L. K. vyriausybės.

Prezidentas St Pocevyczia, 693 W 19th street
Vice-prezidentas J Klimaviczia, 4503 Page street
I sekretorius V Milaszeviczia, 562 W 13th street
II sekretorius J Dychaviczius, 4737 S Paulina street
Kasierius St Marcinkeviczius, 4514 S Paulina street.

Ant pardavymo.

Geroje dėl lietuvių vietoje yra ant pardavimo buczernė, kurią parduos labai pigiai. Lietuviai norinti apimti biznį turi dabar gerą progą. Atsiszaukit ant [16-19 Kampas Wentworth Av. ir 15 Str.

Dr. M. P. Kossakauskis

1806, 47 ulyczios

Aptiekoj J. Leszczynskio, kožną dieną nuo 10tos iki 12tai valandai priesz pietus.

CHICAGO, ILL.

Didžiause HALE ant Brigdeporto

ALBERT ROSE,

dėl zabovų, mitingų už pigę prekę galima parandavoti, už 5 centus galima atvažiuoti isz visų dalių miesto. Trunkus teipgi galima gauti už ta paczią prekę, kaip ir pas wholesale.

3417-3421 S. Halsted st. CHICAGO, ILL.

ŽINGEIDU DEL SVIETO.

Tikrai pirmutinė vienatinė gydykla ant uželdinimo plaukų ant praplikusių galvų. Slinkimą plaukų į trumpa laika sudrutina, yra duota užtikrinimas [gvarancije]. Kožnas užsiganedina kur jau tukstancziams ypatų suteikė puikius, szvelnius ir tankius plaukus, ką tai iszreiszkia szirdingos padėkavonės. Vieta ofisu yra: 256 Grand Str. ir 313 Bedford Av., Brooklyn. Norinti gauti visa rodą ir informacijes per gromatą duodasi dykai, adresuokit sziteip:

The Brundza & Co.
Box 2361, New York City.

Stanislovas Marcinkeviczius.

Parduoda Szipkortes ant visų kelių mariomis.

Siunczia pinigus į visas dalis svieto greitai, saugiai ir pigiai.

Apsaugoja namus ir fornicziu nuo ugnies.

Lietuviai kreipkitės pas savo vientautį. Nepamirszk adreso:

4514 S. Paulina st. Chicago, Ill.

The John York

Dry Goods Co.

731--733--735 ir 737 So. Halsted St.

Netoli 18tos.

Mes užkviecziame jus dirstelt in mųs materijų ir drabužių, moteriszkų skrybelių ir czeverykų sklodą.

Visi szvieži ir geri tavorai.

Mųs czienia, mes gvarantuojam, bus mažesnė kaip kitur ant tų paczių drabužių.

Mes laikomės vienos czienios ir dėlto ji turi but mažiausia dėl sulyginimo. Jums patiems bus naudinga kupcziavot su mumis.

Pana ZAKAREVICZIUTE, mus lietuviszka pardavinetoja, geriausia jums patarnaus.

LIETUVISZKAS IR LENKISZKAS

KANTORAS.

Jau 22 metai kaip Kantora laikau Chicagoje dėl pardavimo **Szipkorczių** į Kraju ir isz Krajaus ant geriausių szipų. Prekės pigiausios; ant Vokiszkos ir Angelskos linijos.

Rublius ir visokius pinigus siunczu į visas dalis Svieto, už pigiausę prekę ir suvaikszczioja greicziau kaip isz kitur. Baxa dėl pinigų pakavojimo parandavoju už 3 dolerius ant metų. **Kas nori handlevot su spravedlivu Kantoru,** tai praszau ateit arba raszit pas jus pažistama agenta.

H. Krulewich,

571 South Canal street. Chicago.

Didelis Czeveryku pardavimas szia nedelia!

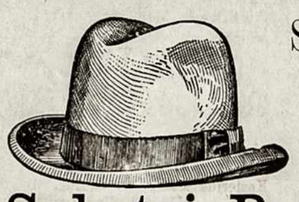

Specijaliszkas pardavimas Gorsetų ir materijų dēl dresių pas

HELLMAN'A Dideliam Materiju ir Departamento Sztore.

3207-3209-3211 So. Morgan Street.

Subatoj, Panedelij ir Czetverge.

Ateikit į mųs Didelį Sklodą ir iszsirinkit isz daugybės tavorų. Žiurint ant teip didelio pairinksimo visokių naujienų, mus sklodas užima pirmą vietą tarp kitų, nes galime parodyt pa vasarinius tavorus didžiausiam pasirinkime už labai mažą prekę.

Dēl Vyrų.

Pavasarinių madų vyrams turime labai pigių. Parodysim jas kiekvienam kad persitikrintų.

Vyriszkos szilkinēs ir satino naktaizos visokių spalvų vertēs 48c. parduosim už ..... 15 ir 19c

Drutos vyrų szleikos su kabutēms dēl prylaikimo apatinių kelnių vertēs 25c. už 10c

Vyriszki marszkiniai su prosavota krutine su kaunierium ir mankietais labai dailus verti 79c. dabar už 39c

Vyriszki virszutiniai marszkiniai balti ir margi verti 98c. dabar už 48c

Vyriszki juodi ir balti darbiniai marszkiniai verti 29c. dabar tiktai už 15c

Vyriszki Balbriggan apatiniai drabužiai visada po 39c. dabar už 25c

Vaikų apatiniai marszkiniai ir kelnaitēs vertos 35c. dabar pas mus tik 15c

Naujos Mados Vyriszki ir vaikų drabužiai

— ir —

PAVASARINES SKRYBELES.

Pas mus rasit didžiausią sklodą skrybēlių vyriszkų nuo **98c.** iki $3.00

Didžiausias pasirinkimas vaikų skrybēlių ir kepurių pritaikintų prie drapanų. Naujienos naujose drapanų madose. Vyriszkos geros kelnēs, vertos 98c. dabar už 48c

Labai dailios vyriszkos kelnēs, visur parduodamos po $3.98 ar $4.50 pas mus tik $2.25

Druti vyriszki darbiniai czeverykai parduodami po $1.39 dabar pas mus po 89c

Vyriszki versziuko skuros su szniurais arba gumais Czeverykai verti $2.48 dabar už $1.29

Naujos Mados vaikų 3 sztukų drabužiai

Didumo nuo 3 iki 16 metų

Moters neuzmirszkit

ateit in mųs Departamentą Skrybēlių szią nedēlią. Apsimokēs Jums ateit ir nereikalaujam, kad tuoj pirktut, bet esam persitikrinę, kad mus pasirinkimas ir cienios yra teip gundanczios, kad gal turesim smagumą suteikti jums szį tą.

Naujausios materijos dēl dresių vertos 19c. dabar po ..... $6\frac{3}{4}$c

3000 jardų dubeltavo Perkelio 36 colių plocio labai dailių vertų $12\frac{1}{2}$c. dabar tik po ..... $5\frac{3}{4}$c

Moteriszki Gorsetai

visokių melsvų, pilkų ir juodų spalvų, visokio didumo ir geros formos verti 98c. dabar po **39c.**

Dailios „Botany Albatross" ir dubeltavos suknios dēl pavasario vertos 68c. dabar tik 29c

Royal Kalika dēl suknių, nenuszuntanti, verti 6c. dabar tik ..... $3\frac{3}{4}$c

Czystos szviežios plunksmos paduszkoms vertos 75c. dabar tik 48c

6c. pamuszalai dēl sijonų dabar po ..... $2\frac{3}{4}$c

Moteriszki geri szliperiai verti $1.25 dabar po 69c

Vaikų muslinēs kelnaitēs visokio saizo vertos 29c. dabar 8c

Moterų ir vaikų juodos panczekos be siulų vertos $12\frac{1}{2}$c. dabar po 5c

Dailus vaikų czeverykai nuo 1 lig 5 num. verti 39c. dadar po 15c

Staltiesēs spalvuotos vertos po 18c. jardas pas mus tik 10c

Specijaliszkai numažintos cienios ant moterų marszkinių ir Raperių.

10 BELL Nebaltinto Muslino, vertēs $6\frac{1}{2}$c. jardas dabar pagal specijaliszką cienę tik po ..... $2\frac{3}{4}$c

Davanos ⇔ Dykai.

HENRY HEINE,
— APTIEKORIUS. —

Kampas 31 ulyczios ir S. Halsted street.

Iszpildo visokius receptus. Pas jį tiktai galima gauti t. v. Hospital kosulio siropą, visų pripažintas už geriausį gydiklą dēl kosulio, suszalimo, užkimimo gerklēs, sausdusulio, skausmo krutinēs ir visokių uždegimų gerklēs ir plauczių.

H. B. STERN.

3431—3433 S. Halsted str. Chicago, Ill.

Parduoda Drabužius, Czeverykus, Skrybelēs, Kepures, Naktaizas ir Kalnierius.

Apatinius marszskinius, kortinas ant langų. Pirkti pas mus czeverykai gvarantuoti, kad patiks, kitaip pinigai bus sugrąžinti.

F. J. Mikolaszek,

Ant kampo 47 ul. ir South Wood street.

APTIEKORIUS.

Iszpildo visokius receptus kuogeriausei. Reikalaujant kokio nors daktaro gali paszaukti isz mano aptiekos per telepona už dyką.

Telefonas Yards 820.

CHARLES ARENS.
APTIEKORIUS.

3400 S. Halsted st. ir cor. 34 ulyczios.

Receptus iszpildo kuogeriausei ar dienos laike ar naktį. Nuo kusiulio ir susiszaldimo vartok MANO PATIES White Pine Cough Cure prekē 25 c. Norint daktarą paszaukti per teleponą niekas tau nekasztuoja. Telef. Yards 655.

Didžiausias saliunas ant BRIDGEPORTO.

Užlaikau szalta alu kaip liada, visokius trunkus, likierius, tikrus Havanos cigarus ir turiu puikę Halę dēl zabovu, mitingų ir veselių. Praszau atilankyt pas manę,

Leona Czesławska

3217 S. Morgan st. Chicago, Ill.

Ant pardavymo.

Namas isz 6 kambarių ant 32nd ir Illinois Court gatvių, netoli lietuviszkos bažnyczios labai gera vieta dēl lietuvių. Parsiduoda labai pigiai, nes locnininkas turi iszvažiuot isz Chicagos. Atsiszaukite ant adreso: 15—18

Mrs. B. M. Sweeney,
3200 Illinois Ave. Chicago, Ill.

Albertas Wachowskis

509 W. 22-nd st.
CHICAGO, ILL.

Yra tai vienatinis Chicagoj lietuviszkas Notary Public, rejentas, dēlto reikale lietuviai privalo kreiptis prie jo, o visame kame gausite rodą ir patarnavimą.

PIRMAS LIETUVISZKAS.
GRABORIUS.

POVILAS MAŽEIKA

3305 Auburn Ave.

Užlaikau arklius, vežimus. calunus, pirsztines, baksus ir tt. Gyvena po sziuo Nr. 3305 Auburn ave. Tel. Yards 885

CHICAGO, ILLINOIS.

Townleiko lietuviai gali kreiptis prie St. Marcinkevicziaus 4514 S. Paulina str.

Frank Kallwach.

APTIEKORIUS.

3121 S. Morgan st. Chicago.

Iszpildo visokius receptus kogeriausei. Reikalaujant kokio nors daktaro gali paszaukti isz mano aptiekos per teleponą už dyką.

Lietuviszkas Daktaras **M. J. Stupnickas** visados randasi aptiekoje.

J. Shmulewitz & Son

3316 S. Morgan st. CHICAGO.

Iszdirba ir importavoja Maskoliszką ir Turkiszką tabaką parduoda cigarus, cigaretus ir uotuomajį tabaką.

Mieste ir už miesto iszpildome kuoveikiausei orderius, ko reikalaujant paraszyk poskartę, o musų vežimas tuojaus pribus.

W. L. KLEWER,
architektas

Stato mazus ir didelius namus.

1506 Schiller Bldg. CHICAGO, ILL.

W. Talarczyk,

DIPLIOMATISZKA AKUSZERKA.

Gydo visokias ligas prigulinczias prie akuszerijos.

4523 S. Wood st. Chicago, Ill.

M. Botkowsky.

Parduoda visokius dziegorius ir kitus auksinius ir sidabrinius daigtus. Teipgi taiso visokius daigtus gvarantuodamas pataisymą ant metų. Sidabrinius ir paauksuotus laikrodžius labai pigiai perauksuoja. Plaukų lenciugelius dirba ant orderio. 16-19

4718 Ashland Ave. CHICAGO.

Union Clothing Mfg. Co.

PUIKUS RUBSIUVIAI.

Kelnias siuva ant orderio nuo $4 ir daugiaus. Siutus nuo $12.00 ir daugiaus. Laiko drapanas, skrybēles, kepures, czeverykus, czebatus ir teip toliau.

Kaufman Bros. Locnininkai
3621—3623 S. Halsted Str.
Chicago, Illinois.

URA! VISI PAS

Juozap. Ridikevyczių.

Užlaiko geriausius cigarus ant viso Brigdeporto. Teipgi geras alus, gardųs užkandžei, nepamirszkēt savojo. Gyvena ne toli nuo lietuviszkos bažnyczios ant pusiaukelēs nuo Halsted ulyczios.

Po No. 3253 ILL. Cort ir kampo 33 ulyczios.

Dr. O. C. HEINE,

Dentistas.

Ofisas ant kampo 31 ulyczios ir South Halsted Street.

GYVENA ANT VIRSZAUS APTIEKOS.

CHICAGO, ILLINOIS.

Antanas Tamborski,

Kuogeriausias Lietuviszkas kriauczius ant Town of Lake. Siuva ir iszdirba gražiai viriszkus ir moteriszkus drabužius. Atnaujina ir nudaro visokias drapanas. Darbas artistiszkas ir gvarantavotas.

4416 S. Wood st. Chicago, Ill.

Tikrai Lietuviszkas Saliunas

ant Town of Lake. Geras szaltas alus seniausios arielkos kvepianti cigarai ir czysta vieta dēl užeivių. Apart to didele sale ant Mitingų, Balių veselių ir kitokių zobovų. Teipgi turime puikia Ruską pirtį ir geriauses maudykles dēl iszsimaudymo, nes tai geriausia maudine negu Chicagos visam mieste, kurią gali rasti pas mus ant Town of Loke

V. Pikelis ir J. Novickis
4458 S. Wood Cor. 45-th Sts.
CHICAGO, ILLINOIS.

Lietuviszka Aptieka

J. LESZCZYNSKIO,
3315 S. MORGAN ST., CHICAGO.

Paduodu dēl žinios visiems Lietuviams, jog užlaikau agenturą szifkorczių nuo geriausių kompanijų, teip-gi siunczіu pinigus į visas dalis svieto.

Mano Aptiekoje randasi visi gydyklai (liekarstos) amerikoniszki ir Europeiszki, tikros patentavos medicinos, visoki guminei aparatai ir tt. Visokios ligos yra pasekmingai iszgydomos. Par telefoną gali kiekviename laike pareikalauti daktarą kokį tikt norit į namus ligonio. Dr. S. Drozdowicz, Dr. Sweeney.

Dr. M. Kassakovski, 3315 S. Morgan st.
Telephone yards: 709.

Atsiszaukusiems per laiszkus ir apraszantiems savo ligas, duodu rodas ir prisiunczіu gydyklas. Raszant ir norint gauti atsakymo reikia įdēti markę už du ceuntu, kitaip negaus atsakymo.

TELEFONA YARDS 709.

SAM. STEINGARD,
807 Milwaukee av. Chicago.

Iszdirbu ir partraukiu Ruską ir Turkiszką tabaką isz seno krajaus ir dēl uostimo. Prekes Rusko tabako 56, 66, 75, $1.00. Turkiszkas: 2.00, $3.00, $4.00, už svarą. Popierosų: 40, 55, 75 ir 1.00. Maszinkos dēl popierosu 10c. Gilzes 8, 10, 15c. už szimtą; cigaretų knygutes: 24, 30, 40 ir 50c. už tuziną. Cigar Clipping tabakas 30 ir 35c. už svarą. Cigarniczios po 3, 5 ir 10c. Tabakas uostomas 30, 40 ir 50c. už svarą. Ruska arbata po 80c. 104, $1.20 ir $1.50 už svarą.

Orderius iszpildau po visą Ameriką greitai ir gerai.

AR TU KURCZIAS??

Visi budai kurtumo ar sunkaus girdėjimo yra iszgydomi mus nauju budu, tik gimę kurczials neiszgydomi. GALVOS UŽIMA ISZGYDO TUOJ. Apraszyk savo ligą. Roda ir apžiurėjimas dykai. Gali iszsigydyti pats namie labai pigei.

Dr. DALTON'S AURAL INSTITUTE,
596 La Salle Av., Chicago, Ill.

Geo. M. Glaser, M. D.

Medicinos Daktaras.

Gydo visokes ligas, turi geriausę praktiką ligose moterų, vaikų ir chroniszkose ligose.

867 32nd Street. Chicago

OFISO VALANDOS:
Iki 9 ryto, nuo 12—2 po pietu ir po 6 vak.
TELEFONAS YARDS 885.

Teipogi daro operacijas ir turi geriause pasekme.

Pigus pirkimas Farmų Wisconsine.

Jeigu kuris isz lietuvių norētų pirkti sau Farmą, tegul atsiszaukia pas savo tautietį Juoza Urba, nes jis yra Farmų agentas.

JUOZAS URBAS,
3316 Auburn Av. Chicago, Ill.

J. J. Hille,

PHOTOGRAPHER.

3452 S. Halsted st. CHICAGO, ILL.

Kabinēto Photographijos po **$2.50, 3.50, 4.50** už tuziną, įpatingos sąlygos už **svodbines** ir famlijos grupas.

KAZ. POCIUS.

Užlaikau visokias brostvas, reikalingas Rymo-katalikui;

kaip tai:

rožanczius, skaplierius, kryželius, abrozdus, kryžius, knygas.

Parduodu viską kuopigiausiai, ir siunczіu į kitus miestus ant pareikalavimo pacztu ar ekspresu.

925 33rd st. Chicago, Ill.

A. Piekalkiewicz,

KARPENTERIS, KONTRAKTORIS IR BUDAVOTOJAS.

3328 Auburn ave.
Chicago, Il.

Pigei ir gerai budavoja namus, įrengia juos ir sutaiso. Lietuviai, reikale kreipkitēs prie jo.

J. SILVERSTEIN

Iszdirbu ir parduodu Ruską tabaką po 50c., 60, 70 ir 80c., o Turkiszką $1.60, $2.40, $3.00, ir $3.50. Cigaretų 100 35c., 45, 75 ir $1.00. Maziniukes po 8c., gilzai 6c. 7, 8, 100. Cigaretų knygutes po 20c., 25, 35. tuzinas Cigar Cliping ir tabako 25c., 30c. už svarą. Uuostyt 25c., 35c. svaras, cigarnyczios 2c., ir 3c.

Orderius iszpildome į visas dalis Amerikos greitai ir pigei.

490 S. Halsted & Cor. O'Brien st.
CHICAGO, ILLINOIS.

ROMAN STOBECKI,

užlaiko

Visokius forniczius, geležinius iszdarbius ir peczius.

489 Milwaukee ave. tarp
Elston ir Chicago ave. CHICAGO, ILL.

Naujas Fabrikas!

Lietuviai žiurėkit ir naudokitēs! Užsidėjo iszdarbystę ant savo locnų properczių Ant. Sukurskis cigarų ir cigaretų isz Kaukazko tabako. Teipgi pristato į namus kur tik kas pareikalauja ir iszpildo orderius kuogeriausiai. Norinti gauti geriausių cigarų ir cigaretų arba visokio gatunko cigarus, kreipkitēs prie:

ANT. SUKURSKI,
Wentworth ave. & 14 st.
CHICAGO HEIGHTS, ILL.

Kataliko Spaustuve.

KATALIKO SPAUSTUVE SPAUDINA VISOKIAS KNYGAS, KONSTITUCIJAS, PLIAKATUS, VIZITKORTES IR ATLIEKA VISOKIUS KITUS DRUKORISZKUS DARBUS LIETUVISZKOJE, LENKISZKOJE IR ANGLISZKOJE KALBOSE IR TT.

Spaustuvē yra įtaisyta su naujausiais įrēdymais.

Darba atliekame pigiai, greitai ir gražiai.

SIUNCZIAME TEIPGI PINIGUS IN VISAS DALIS PASAULES, YPATINGAI RUBLIUS IN MASKOLIJĄ. VISKĄ ATLIEKAME TEISINGIAUSIAI IR PIGIAUSIAI.

KATALIKO Spaustuvēs adresas szitoks:

3222 Auburn Ave. Chicago, Ill.

Temikit!

Per 15 m. užlaikau agenturą ant BRIDGEPORTO ir stengēsiu kiekvieną užganēdinti kuogeriausei ir sanžiniszkai, bet žinote priežodį: **dar tas neužgimē, kurs visiems įtiktu!** Teip-pat ir su manimi yra; nekurie nēra užganēdinti isz manęs, bet yra tai žmonēs, kurie nesupranta savo gero, bēga pas **Mauszkius** ir **Abromus,** kurie szvelneis žodžeis moka primasinti ir apgauti.

ŽINOKITE GERAI, JOG PAS MANE GALITE GAUTI

SZIPKORTES isz **krajaus ir į krajų** kuopigiausei. New Yorke nereikalaujate eiti į hotelį ir mokēti už nakvinę po $1.50 nuo asabos, bet staczei galite eiti ant laivo.

Apsaugoju nuo ugnies, namus, mebelius

ir kitus daiktus geriausiose kompanijose. Siunczіu pinigus į visas dalis svieto. Teip-gi duodu žinoti, jog priimu pinigus ant gero procento, todēl kas turi pinigų tenelaiko namuose dēl vagies, bet ateina su jais pas manę, o asz jam padēsiu geroje vietoje ant gero procento. SU GUODONE

JULIJONAS PIOTROWSKI,
3121 South Morgan St. ir 31 Place, — Chicago, Ill.

W. SŁOMINSKA,

679 Milwaukee Avenue, CHICAGO, ILL.

Mano Dirbtuwe tapo Apdowanota

DWIEMS MEDALIAIS

ant Kosciuszkos Parodos už rupestingą, teisinga ir artistiszką iszdirbimą.

KARUNŲ, SZARPŲ, KUKARDŲ, ROZETŲ, BERLŲ, MARSZALKINIŲ LAZDŲ ir tt.

Turiu už garbę apreikszti guodotiniems Kunigams ir guodotin. Draugystēms, kad asz dirbu wisus augszcziaus paminētus daigtus **Pigiausei, Teisingiausei ir Geriausei,** nes per 30 metų užsiimdama iszdirbimais įgijau geriausę praktiką ir dēl to galiu wiską padirbt pigiau ir geriau negu kiti fabrikai.

Su guodone

W. SŁOMINSKA, 679 MILWAUKEE AV., CHICAGO, ILL.

FORNICZEI

KARPETOS, ABROZAI, PECZEI, VAIKŲ, VEŽIMELEI, GRAŽIAUSIOS ANT LANGŲ ZOSLANKOS IR GELEŽINES LOVOS. PIGIAUSE VIETA MIESTE.

Henry Stuckart,

2517—2519 ARCHER AVE. netoli
HALSTED ST. **CHICAGO, ILLINOIS**

Ignatz Beck.

Valdytojas Chicago Wine & Liquor Co. wholesal pardavinėja Vynus ir Likierius

289 Blue Island Avenue. Chicago, Illinois.

Specijaliszkume: Hand Made Sour Mash ir Fire Copper Sznapsai. Tel. Canal 360

Užlaikau lietuviszką agenta ir kolektorių p. V. Vitkauskį.

Lietuviszkas Dr. K. A. BUTKEVICZIA,

Ofiso adynos: nuo 9 iki 10 isz ryto; „ 1 „ 3 po pietų; „ 7 „ 10 vakare.
TELEFON MONROE 98

581 Milwaukee Avenue.
Gyvenimas, 251 Wabansia Ave.
TELEFON WEST 1344. CHICAGO

Sanvaitinis

No 19

Rev Žilinsk
Lithuanian Ch

Sanvaitinis kalendorius.

GEGUŽIS (MAY) 1901 m.

9 K. Gregoriaus isz Nazianzno.
10 P. Izidoriaus artojo.
11 S. Mamerto vysk.
12 N. Pankraco.
13 P. Servaco.
14 U. Bonifaco vys.
15 S. Zofijos kank. su 3 dukt.

Žinios isz pasaulēs.

Chinai.

Didelę atydą politiszko svieto atkreipē žinia, kad Chinų ciecorienē sudėjo savo valdžią į rankas szeszių žmonių, kurie dabar valdys vieszpatystēs reikalus varde netikusio ciecoriaus Kvang Su. Žmonēs tie rodos senoviszkų įproczių, tai yra prieszai visokių reformų ir europieczių. Yra teisybē tarp jų Li Hung Czang, kuris pažįsta Europą ir pagiria ją, bet kiti penki žmonēs, teip sakant, yra senoviszki, neapszviesti. Atmaina tad neatnesz Chinams jokios naudos. Naujas rēdas naikis visokias propozicijas ir idėjas progresyviszkų vieszpatysczių kaip Anglija ir Japonija, o klausys visame kame Maskolijos. Vienkart su ta atmaina chiniecziai įgijo daugiaus energijos. Jau buvo net keli susirėmimai tarp reguliariszkos Chinų kariumenės ir vokieczių. Mandžiurijos klausyme užėjo teippat atmaina. Nuo laiko lankymosi Peterburge prancuziszko ministro Delcasse pakilo propozicija apmokėjimo visų kasztų mainais už Mandžuriją. Maskolija apsiima atmokēti vieszpatystēms 200 milijonų dolerių atlyginimo, o Mandžuriją užsilaikyti kaipo paranką kol Chinai nesugrąžis jai minētos sumos. Jei kam but žingeidu isz kur ir taip jau plika Maskolija paims 200 milijonų dolerių, tam atsakyt gali vizita prancuziszko ministro. Prancuzija dar turi pinigų dēl iszmetimo ant politikos reikalų, o kad jau neturi to proto, kuris persergētų ją nuo didelio užsitikėjimo Maskolijai, tad dar ilgai prancuzai pils savo suczėdas į koserę begomenio savo draugo. Isz tos bet kombinacijos nieko nebus. Japonijai yra vis tiek, kokiu budu įgis Mandžuriją. Jeigu Japonija pataikė sulaikyti Chinus nuo pasiraszymo ant sutarties link Mandžurijos, tad, gaima tikētis, pataikys suardyti Maskolijos plianus ir dabar. Stebētis czia prisieina isz Maskolijos energijos. Pasiryžus paimti po savo letena žieminę Chinų dalį, mēgina vieną budą po kito, parodydama podraug sumanumą ir kantrybę. Vienas nepasisekē, tuojaus jau turi kitą budą gatavą ir vēla vaito savo. Kada jau iszsems visus budus ir nieko naujo iskombinuot negalēs, tad dar vis turēs laiko pasirengti į kovą.

Turkija.

Turkai, prigulinti prie teip vadinamos Jaunos Turkijos, pradėjo rupintis atkreipti Europos atydą ant likimo žmogaus, apie kurį jau kuomet užmirszta, kad dar gyvas. Žmogum tuomi yra sultonas Murad V, vyresnysis brolis dabartinio sultono Abdul Hamido. Kada priesz 25 metus Maskolijos intrygos ant Bal-